U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **A., M.**, právně zastoupený JUDr. Ondřejem Fabiánem, advokátem se sídlem Praha 9, Národních hrdinů 5, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 296/2003 - 22 ze dne 23. 8. 2004,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě. Napadeným rozsudkem byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-6305/VL-07-15-2003 ze dne 10. 12. 2003, kterým byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“). Krajský soud neshledal důvodnost žaloby, když zjistil, že skutečnosti uvedené stěžovatelem ve správním řízení nebyly podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu a žalovaný proto nepochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou ve smyslu citovaného ustanovení. Proto soud žalobu s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel formálně a bez dalšího upřesnění označil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a uvedl, že krajský soud posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem. Z těchto důvodů stěžovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž požádal, aby mu byl ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti a aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že kasační stížností napadený rozsudek byl stěžovateli doručován do vlastních rukou prostřednictvím držitele poštovní licence, a to na adresu P. s. K., K. 20. Podle popisu pohybu v Evidenci žadatelů o azyl stěžovatel přišel do uvedeného pobytového střediska dne 3. 5. 2004 a odešel z něj dne 27. 10. 2004. Zásilka obsahující kasační stížností napadené rozhodnutí byla soudu vrácena zpět spolu s přípisem držitele poštovní licence, podle kterého nebyla zásilka v úložní době vyžádána. Podle záznamu na vrácené zásilce byla zásilka dne 22. 9. 2004 uložena na provozovně držitele poštovní licence a stejného dne bylo toto uložení stěžovateli oznámeno. Dne 4. 10. 2004 byla stěžovateli učiněna druhá výzva k vyzvednutí si zásilky. Zásilka s rozsudkem krajského soudu byla na poště uložena do 7. 10. 2004. Součástí spisu je i doručenka, podle níž si stěžovatel převzal uvedený rozsudek dne 18. 10. 2004. Jako adresa stěžovatele je na této doručence uvedeno: P. s. K., K. 20, K. Kasační stížnost pak byla stěžovatelem podána u krajského soudu dne 1. 11. 2004, jak je uvedeno na prezentačním razítku. Usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 296/2003 - 36 ze dne 25. 11. 2004 byl stěžovateli ustanoven zástupcem pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Ondřej Fabián, advokát. Dne 10. 12. 2004 pak byla krajskému soudu doručena žádost uvedeného advokáta o zproštění ustanovení advokátem odůvodněná jeho neschopností poskytnout právní službu z osobních a pracovních důvodů.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty podle tohoto ustanovení nelze prominout. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odst. 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle odst. 3 téhož ustanovení připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Podle § 40 odst. 4 téhož zákona je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak. V souladu s § 106 odst. 4 s. ř. s. se kasační stížnost podává u soudu, který napadené rozhodnutí vydal, přičemž lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu. Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. se pro způsob doručování užijí obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení, nestanoví-li tento zákon jinak. Podle § 46 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Podle § 46 odst. 5 o. s. ř. není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval. Podle § 50e odst. 4 o. s. ř. doručenka, která splňuje stanovené náležitosti, je veřejnou listinou. Podle § 134 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. platí, že listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Podle § 133 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. pak skutečnost, pro kterou je v zákoně stanovena domněnka, jež připouští důkaz opaku, má soud za prokázanou, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla stěžovatelem podána opožděně.

V daném případě byl rozsudek krajského soudu doručován dne 22. 9. 2004 držitelem poštovní licence na adresu, na které se měl podle evidence pobytu žadatelů o azyl v době doručování písemnosti zdržovat a na kterou mu byly v průběhu soudního řízení úspěšně doručovány jiné písemnosti. Ze záznamu na vrácené zásilce vyplývá, že zásilka obsahující napadený rozsudek byla uložena dne 22. 9. 2004 na provozovně držitele poštovní licence; ze záznamu naopak nevyplývá, že by se adresát zásilky v místě doručování v době pokusu o doručení nezdržoval. Podle Evidence žadatelů o azyl měl stěžovatel v době doručování rozsudku, jakož i po celou úložnou dobu, na uvedené adrese nahlášen svůj pobyt. Na dokladu o doručení rozsudku prostřednictvím držitele poštovní licence ze dne 18. 10. 2004 je u stěžovatele uvedena rovněž adresa P. s. K. Stěžovatel ani v kasační stížnosti netvrdil, že by se na uvedené adrese v době doručování nezdržoval. Za takové tvrzení nelze považovat uvedení odlišné adresy pobytu v záhlaví kasační stížnosti, a to zejména v situaci, kdy z Evidence žadatelů o azyl vyplývá, že pobyt na této nové adrese byl stěžovateli povolen dne 4. 11. 2004, tedy až po podání kasační stížnosti. Proto má Nejvyšší správní soud za prokázané, že se stěžovatel v místě doručování v době pokusu o první doručení rozsudku krajského soudu zdržoval (§ 46 odst. 5 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že doručenka, jež je založena v soudním spise, obsahuje všechny náležitosti stanovené právním řádem, je tato doručenka veřejnou listinou, a jako taková potvrzuje pravdivost toho, co je v ní uvedeno, není-li prokázán opak (§ 50e odst. 4 o. s. ř. ve spojení s § 134 o. s. ř.). S ohledem na výše uvedenou právní úpravu považuje Nejvyšší správní soud údaje obsažené v záznamu provedeném držitelem poštovní licence na vrácené zásilce za prokázané.

Z výše uvedeného má tedy Nejvyšší správní soud za prokázané, že zásilka obsahující rozsudek byla uložena dne 22. 9. 2004 u držitele poštovní licence a že stěžovatel byl o tomto uložení právním řádem předpokládaným způsobem vyrozuměn. Lhůta 10 dnů od uložení zásilky podle § 46 odst. 4 o. s. ř. tak začala běžet ve čtvrtek 23. 9. 2004 a skončila v pondělí 4. 10. 2004. Vzhledem k tomu, že si stěžovatel do tohoto dne přes řádně učiněnou výzvu zásilku nevyzvedl, je nutno tento den považovat za den doručení napadeného rozsudku krajského soudu, a to i v případě, že by se stěžovatel o uložení zásilky nedozvěděl (§ 46 odst. 4 o. s. ř.). Uvedený závěr o nastoupení fikce doručení zásilky platí i přesto, že stěžovatel v kasační stížnosti jako den doručení uvádí datum 18. 11. 2004, tedy datum, kdy mu byl rozsudek napodruhé úspěšně doručen. Za den doručení rozhodnutí, od kterého počíná běžet lhůta k podání kasační stížnosti totiž nelze považovat den, kdy stěžovatel zásilku osobně převzal, pokud se tak stalo poté, kdy již uplynula desetidenní úložní doba, jejíž poslední den se považuje za den doručení, i když se adresát o tomto uložení nedozvěděl. Klíčové pro posouzení nastoupení fikce je otázka, zda se stěžovatel v místě doručení zdržoval. Vzhledem k tomu, že v soudním spise jsou založeny podklady svědčící domněnce zdržování se stěžovatele v tomto místě a stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí nic, co by skutečnosti rozhodné pro aplikaci uvedené domněnky zpochybňovalo, má Nejvyšší správní soud za prokázané, že stěžovateli bylo rozhodnutí krajského soudu doručeno na základě uplatnění fikce doručení dne 4. 10. 2004. Dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti tedy začala běžet v úterý 5. 10. 2004 a skončila v souladu s výše cit. ustanoveními s. ř. s. v pondělí 18. 10. 2004, což byl také poslední den, kdy bylo možné předat kasační stížnost buď Krajskému soudu v Ostravě, nebo Nejvyššímu správnímu soudu, popř. jednomu z uvedených soudů tuto stížnost zaslat prostřednictvím držitele poštovní licence. Jak Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, stěžovatel v dané věci podal kasační stížnost sice ke správnému soudu, tj. Krajskému soudu v Ostravě, avšak až dne 1. 11. 2004, tj. po lhůtě k podání kasační stížnosti stanovené v § 106 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud byl proto nucen kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděně podanou, aniž by se mohl zabývat její důvodností. S přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Hotové výdaje a odměnu soudem ustanoveného zástupce účastníka řízení nese stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že soudem ustanovený zástupce bezprostředně po svém ustanovení požádal o zproštění tohoto ustanovení a ze spisu nevyplývá, že by jménem stěžovatele učinil jakýkoli úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, Nejvyšší správní soud tomuto zástupci pro nesplnění zákonem stanovených podmínek žádnou odměnu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu